

Životní jubileum Jána Leštáka

V letošním roce se dožívá významného životního jubilea doc. MUDr. Ján Lešták, CSc., MSc, MBA, LL.A, DBA, FEBO, FAOG. Narodil se 12. října 1955 v Banské Bystrici, kde v roce 1974 maturoval na gymnáziu. V letech 1974–1980 studoval na Vojenském lékařském výzkumném a doškolovacím ústavu JEP v Hradci Králové, přestože měl v této době již podanou přihlášku na strojní fakultu Slovenské technické univerzity.

Od 3. ročníku studia pracoval v rámci SVOČ u významného elektrofyziologa prof. MUDr. Jaroslava Peregrina, DrSc (zrakové vyvolané odpovědi) a pak od 5. ročníku u prof. MUDr. Jaromíra Svěráka, DrSc (elektroretinografie).

Po promoci nastoupil na oční kliniku ÚVN Praha. Kromě ambulantní a klinické oftalmologie se věnoval i oční chirurgii. Vědecky se zaměřoval na problematiku elektroretinografie. Vzhledem k tomu, že se ERG snímalo z celé sítnice, lokální strukturální abnormality nebylo možné pomocí této metody verifikovat, neboť se nález z této části nivelizoval do odpovědi celé sítnice. Z těchto důvodů sestrojil se spolupracovníky přístroj k lokální stimulaci sítnice (centrum a jednotlivé kvadranty), ze kterých po adekvátní světelné stimulaci bylo možné odebrat elektrické odpovědi. Pokud z oka odcházela do mozku normální elektrická odpověď, pak při stejné stimulaci snímali i odpovědi ze zrakových ústředí v mozku. Tato revoluční světová priorita je chráněna dvěma vynálezy.

V roce 1985 složil atestaci z oftalmologie I. stupně a v roce 1991 atestaci z oftalmologie II. stupně. V roce 1991 obhájil na 1.LF UK v Praze kandidátskou práci na téma: Příspěvek k měření elektrických změn sítnice. V roce 2016 byl jmenován docentem biomedicínského inženýrství na FBMI ČVUT (Téma habilitační práce: Metody diagnostiky transneuronální degenerace ve zrakové dráze).

Po 20 letech vojenské služby odešel v únoru roku 1995 z ÚVN Praha do ambulantní sféry, pronajal si prostory na poliklinice Lípa v Nových Butovicích a v roce 1997 založil Privátní oční kliniku JL. Toto pracoviště bylo prvním u nás, které převedlo nitrooční zákroky (katarakta, glaukom) z hospitalizačního do ambulantního režimu.

Další rozvoj pracoviště nastal přestěhováním do nových vlastních prostor v roce 2001, kde byla rozšířena chirurgie o vitreoretinální zákroky. Velký podíl na rozvoji pracoviště měli prof. MUDr. I. Karel, DrSc. a doc. MUDr. Š. Pitrová, CSc., FEBO a dalších sedm lékařů, kteří dříve pracovali ve fakultních nemocnicích. Součástí nové kliniky bylo kromě očního vybudováno komplexní neurooftalmologické pracoviště, kde fungovali lékaři z oblasti neurologie, endokrinologie, kardiologie, diabetologie, stomatologie, ORL, ultrazvuku, dermatovenerologie a alergologie. Vrcholem pak bylo doplnění tohoto pracoviště o nejmodernější magnetickou rezonanci o síle 3 Tesla. Tento přístroj vyšetřoval i funkční MR, traktografii, MR spektroskopii a perfuzi. Z mezinárodního hlediska bylo toto pracoviště jedno z prvních, které zavedlo funkční MR do klinické oftalmologie.

Po založení Fakulty biomedicínského inženýrství (FBMI) ČVUT na Kladně v roce 2005 začal přednášet oftalmologické předměty na této fakultě pro obor optika a optometrie. Oční klinika JL se stala i klinickým pracovištěm pro studenty této fakulty. Kromě výuky na FBMI přednášel v letech 2011–2019 oftalmologii na LF UK v Hradci Králové.

Je nositelem patentů: Jednotka pro stimulaci buněk zrakové kůry mozku u těžkých poruch zraku, č. 309383/2021 a mezinárodního patentu: Jednotka pro stimulaci buněk zrakové kůry mozku u těžkých poruch zraku No. EP4051195, který byl udělen v roce 2023.

V rámci postgraduálního vzdělávání je nositelem několika titulů: MBA – Ústav práva a právní vědy Praha – 2008 (Korupční prostředí v medicíně), LL.A – Ústav práva a právní vědy Praha – 2012 (Arbitrabilita sporů mezi zdravotnickými zařízeními a zdravotními pojišťovnami), DBA – Ústav práva a právní vědy Praha – 2014 (Kvalita péče ve zdravotnictví), FAOG – OMICS Group, 5716 Corsa Ave., Suite 110, Westlake, Los Angeles CA 91362-7354, USA a MSc – Ústav práva a právní vědy Praha – 2016 (Zdravotnická dokumentace).

Je autorem nebo spoluautorem kapitol v pěti celostátních učebnicích, autorem skript FBMI pro optiky a optometristy. Má bohatou publikační aktivitu, publikace in extenso/citace: WOS 34, H-index 5, citace 91, Scopus 70, H-index 6, citace 184, Research Gate 120, H-index 8, 393

Je dlouholetým členem výboru České oftalmologické společnosti, čestným členem ČOS, členem Vědecké rady ČLK, předsedou oborové komise VR ČLK pro oftalmologii,

členem Vědecké rady FBMI ČVUT v Praze, dlouholetým členem atestační komise MZd pro oftalmologii, členem redakční rady časopisu *Experimental and Therapeutic Medicine*, členem redakční rady časopisu *Biomedical Papers* a členem redakční rady časopisu *Česká a slovenská oftalmologie*.

doc. MUDr. Š. Pitrová, CSc., FEBO